

2008 14 באוגוסט
69280 אפ/חמ

לכבוד
גבי מיכל צור
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון
משרד הביטחון
תל-אביב
שלום רב,

בפקס 7380534

הנדון: מר א' – בקשה לעיון בחומר ארכיוני

מכתבי - *69280*

מכתבי: *69280*

1. אני פונה אליך בענייני של מר א' בבקשה, שתאפשרו לו בזמן הקרוב ביותר לעיין בקטלוגים, ובהתאם להם להזמין ולקבל לעיונו תיקים הנחוצים לו לצורך מחקרו.
2. מר א' פנה אליכם לפני יותר משנה וביקש לקבל מעמד של "חוקר מורשה" לצורך עיון בחומר ארכיוני, הנחוץ לו למחקר בנושא (*69280*) חרף תזכורות בכתב ובעל פה טרם נתקבלה תשובתכם בעניין זה (העתק הפניות שנעשו בכתב מצ"ב).
3. במספר שיחות טלפוניות שקיים עמך, מסרת לו כי הטיפול בבקשתו "תקוע", משום שהוועדה המשרדית, שדנה בבקשות לקבלת מעמד של "חוקר מורשה" (להלן: "הוועדה המשרדית") טרם התכנסה.
4. בינתיים, במהלך הזמן שחלף מאז הגיש את בקשתו, ביקר מר א' בארכיון כדי לעיין בחומר ארכיוני, שכבר עבר את תקופת ההגבלה, ואולם לא קיבל קטלוגים ורשימות מצאי של תיקים כדי שיוכל לבחור מהם את התיקים שבהם ירצה לעיין.
5. ענייני של מר א' מצטרף למקרים נוספים של סחבת מתמשכת בטיפול בבקשה לקבלת מעמד "חוקר מורשה" (ראי, למשל, מכתביי שבסימוכין). תמוהה במיוחד היא התשובה שקיבל מר א' ממך לגבי הסיבה להתמשכות הטיפול בענייניו: למר א' נמסר, שהוועדה המשרדית לא התכנסה מזה זמן רב. לעומת זאת, לד"ר ס' נאמר, כזכור, שהוועדה דווקא התכנסה ואף המליצה לאשר את בקשתו, אלא שהגורם המאשר טרם אישר את ההמלצה. אכן, בחודש יוני תיקנתם את הוראה מס' 59.140, והפכתם את סמכות הוועדה המשרדית מסמכות המלצה לסמכות אישור. ועדיין, בין שהוועדה מחליטה ובין שהיא רק ממליצה – כיוון שהתכנסה כבר והמליצה על בקשתו של ד"ר ס', מדוע לא דנה בהזדמנות זו גם בבקשתו של מר א', שהוגשה עוד קודם לכן?

6. כזכור, לד"ר ס', שהלין על כך שהטיפול בבקשתו מתארך כבר למעלה משבעה חודשים אמרת, "שחוק הארכיונים אינו קוצב לוועדה זמן למתן החלטה". דומה שתגובתי לאותם דברים, יפה גם לענייניו של מר א': ככל שלא די בהגיון בריא כדי לדעת, **שהמתנה בת ארבע עשר חודשים להחלטה בבקשה להפעיל סמכות על פי דין חורגת מסדרי מנהל תקינים**, ניתן לפנות אל חוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), התשי"ח-1958 ולראות שהמועד שנקצב בדין לעניין זה הוא 45 ימים.

7. ההפניה למכתביי שבסימוכין מתבקשת גם לעניין דרישתי להציג בפני מר א' קטלוגים ורשימות מצאי של תיקים. כזכור בעניין זה נעניתי, כי מדובר באי הבנה וכי ד"ר ס' יוכל לעיין בקטלוגים וברשימות כאמור. אני מניח שהדבר נכון גם לגבי מר א', אך בכל מקרה, דומה שהגיעה שהארכיון יפעל בדרך זו גם מיוזמתו ולא רק על פי בקשה מיוחדת של עו"ד.

8. **אבקשך, אפוא, לזמן את מר א' לארכיון לאלתר ולאפשר לו להתחיל במחקרו.**

9. בשולי הדברים אני מבקש להוסיף דברים, שחורגים מהתחום המשפטי. במאמר מפרי עטך סיפרת על "חיכוך בין המעיינים לבין נציגי הארכיון" **על רקע זה ש"האחרונים נתפסים בעיניהם כאחראיים לעיכובים**". (ראו: מיכל צור "חשיפת חומר בארכיון זה" ל ומערכת הביטחון" **"עוצמת המידע" - הארץ מרץ 2008, 16, 18**). אני רוצה להניח שאנשי הארכיון, שרואים את ייעודם המקצועי בתיעוד ובקידום חקר העבר, אכן אינם אחראיים לעיכובים וליתר התופעות החמורות, שעולות מהמקרים שבטיפול וממקרים אחרים. ניתן לצפות ש"נציגי הארכיון" ייצגו גם את המעיינים והחוקרים בפני מי שמגביל בצורה כה קשה את חופש המידע ואת חופש המחקר בגנוז המדינה, ויתבעו ממנו השכם והערב, לאפשר להם ולגנוז למלא את ייעודם.

בכבוד רב ובברכה,

אבנר פינצ'וק, עו"ד

העתקים:

ד"ר יהושע פרוינדליך, גנז המדינה, משרד ראש הממשלה
 עו"ד דנה בריסקמן, מחלקת הבג"צים
 עו"ד ליאת בן מאיר שלום, תחום חקיקה, משרד המשפטים
 עו"ד ישי יודקביץ, לשכת היועץ המשפטי למערכת הביטחון
 מר א'